

SAREAK HESI

Hiru urteko jarduna eskuin muturrak sarean «trolleatua» izaten amaitzeko

Hiru urteko jarduna eskuin muturrak sare sozialetan «trolleatua» izaten amaitzeko. Hala laburbildu daiteke Nazio Batuen Erakundearen Migraziorako Munduko Itunaren ibilbidea, 2015an abiatua eta iragan abenduan itxia. Guztira, mundu osoko 150 herrialde baino gehiagok sostengatu dute akordioa, immigrazioaren krisiari soluzioa eman asmo dion paktua.

Herrialde izenpetzaileak baino, akordioaren aurka bozkatu dutenak edota abstenitu egin direnak dira albiste –Hungaria, Polonia, Ameriketako Estatu Batuak, Txekiar Errepublika eta Israel aurka eta Aljeria, Australia, Austria, Bulgaria, Txile, Italia, Letonia, Libia, Liechtenstein, Errumania, Singapur eta Suitza abstenitu–. Izan ere, adierazgarria da atzera bota diren herrialdeetan eskuin muturrak, sare sozialen bidez, gobernuon erabakian izan duen eragina.

Itun ez-loteslea da iragan abenduaren 18an mundu osoko agintariek Marrakexen sinatua, eta balizko immigrazio krisi baten aurrean herrialdeek jarraitu beharreko jarraibideak jasotzen ditu. Besteak beste, ardura kentzen die da-goeneko etorkin kopuru handia duten herrialdeei eta iritsi berrien integrazioarako argibideak eman baino integrazioa immigranteen euren esku uzten du. Era berean, dokumentuak dio ezin diola soilik herrialde batek aurre egin

 JENDARTEA / Aimar Etxeberría Korta

2015eko migrazio krisiaren ondorioetako bat da iragan abenduan nazioarteko agintariek Marokoko Marrakex hirian sinatu zuten Migraziorako Munduko Ituna. 150 herrialde baino gehiagok egin zuten bat itunarekin, baina hogeiren batek ez sinatzea erabaki zuten, besteak beste, eskuin muturrak sarean eragindako presioen ondorioz.

immigrazio krisi bati –behin Greziarekin gertatu eta ondoren Italian errepikatu zen bezala–. Ituna loteslea ez denez, nazioarteko legeriaren baitan estatuek dituzten betebeharreri heltzen dira honen sustatzaileak herrialdeen inplikazioa bermatzeko formula posible bakar gisa.

ATZERA EGIN DUTENAK

Kuriosoa da akordioak izan duen ibilbidea, sostenguei dagokienez bederen. Izan ere,

2018ko uztailean, Nazio Batuen Erakundea osatzen duten 193 herrialdeek ordura arte adostutako oinarriak adostu zituzten –Ameriketako Estatu Batuek salbu–. Orduz geroztik, baina, eta anabasa artean, dozena bat baino gehiago izan dira atzera egin duten estatuak. Horrez gain, izan da herrialderik non gobernu-krisia piztu duen aferak, Belgikan kasu; Bruselako koalizio gobernuaren amaiera ezarri zuten itunaren izenpetzeak.

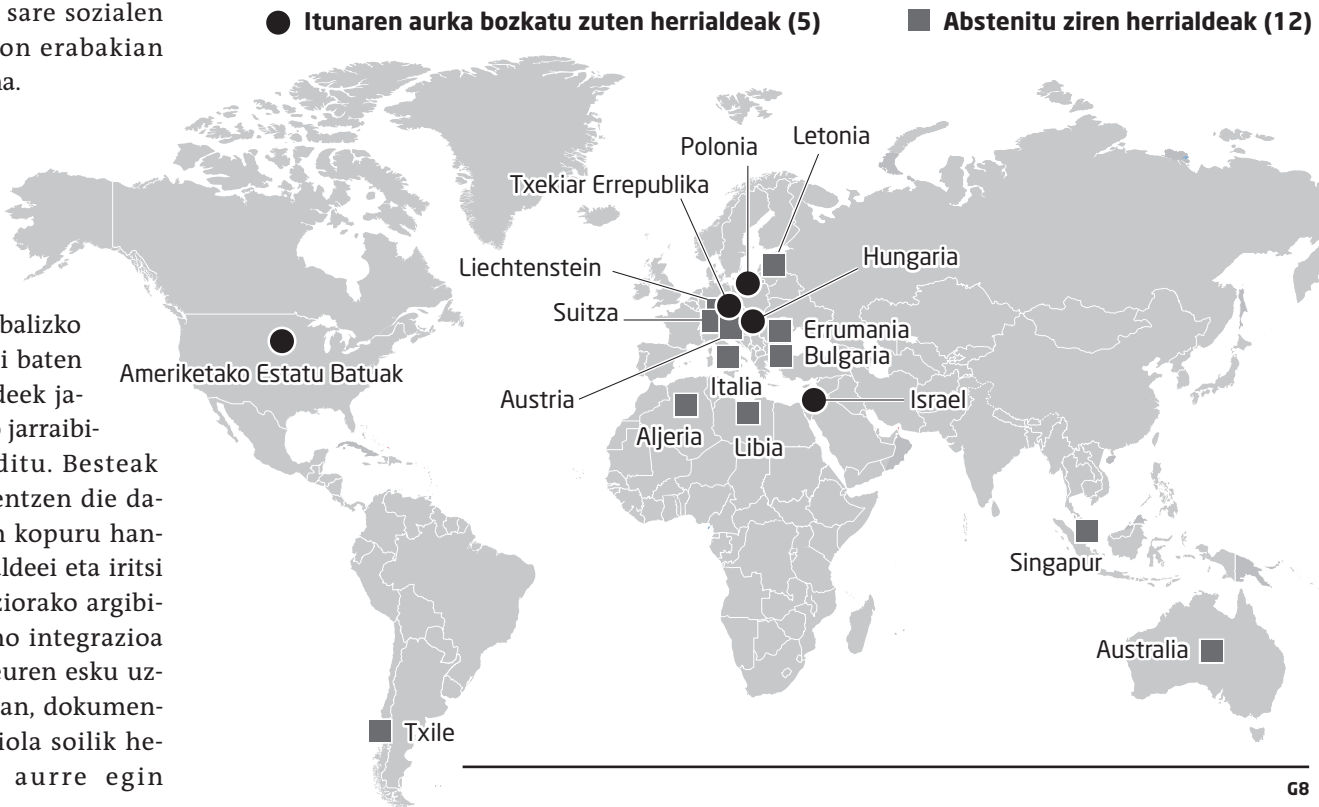
Hungaria izan zen akordioaren ontzitik jaisten lehena –estatubatuaren atzetik betiere–. Immigrazioaren aurkako jarrera argia du Viktor Orban lehen ministroak eta uztailean bertan, oraino itunaren xehetasunak negoziatzen ari zirela, egin zuten atzera. Orbanen ezezkoak, baina, ez zuen izan halako oihartzunik, ez zuen eragin domino efekturik. Itunaren aurkako benetako olatua Austriak eragin zuten urri amaieran, herrialdeko agintari

nagusi Sebastian Kurzek akordioa ez sostengatzea erabaki zuela iragarri zuenean. Segidan, Bulgaria, Txekiar Errepublika, Polonia eta Suitza izan ziren Vienaren mandatuari jarraitu zioten herrialdeak.

Belgikaren muturreko agertokira iritsi gabe, gaiak izan zuen oihartzunik Herbehereetako zein Alemaniako agenda politikoetan ere. Geert Wilders lider ultraeskuindarra urak nahasi nahian aritu zen ondoren arrantzan egiteko asmoz, eta Alemanian CDUren baitan Angela Merkelen ondorengoa hautatzeko kanpainara iritsi zen afera. Hiru hautagai ziren lehian eta horietatik bi Migrazioaren Munduko Itunaren aurka zeuden: Jens Spahn eta Friedrich Merz. Zorionez, lehian hirugarrena nagusitu zen garaile: Annegret Kramp-Karrenbauer.

DESINFORMAZIOA SAREAN

Azkenaldian argi geratzen ari denez, immigrazioaren aferari etekina ateratzen jarraitzen du eskuin muturrak han eta hemen. Hainbat dira afera lehia politikoko lehen lerrora eraman duten alderdi ultraeskuindarrak, sare sozialetan eragina duten jarraitzaileek bultzaturik. Horrela erakutsi du behinik behin Elkarrizketa Estrategikorako Institutuak –Institute for Strategic Dialogue (ISD)– berriki argitaratu duen txostenak. Izan ere, honen arabera, eskuin muturreko aktibistek sare sozialen bidez garatutako kanpaina koordinatu batek eragin du Migraziorako Munduko Itunarekiko hainbat gobernuak erakutsi duten jarrera aldaketa.

Aipatu erakundeak garatuta-ko ikerketaren arabera, iragan irailean hasi ziren aktibista ultraeskuindarrak sare sozialak baliatzen itunaren aurka egiteko, ordura arte gaiak apenas oihartzunik izan ez zuenean. Txio, bideo eta *online* eskaera jasa horrek ordura arte ez-gatazkatsua zitzaien afera bat beste ikuspuntu batetik hartzeraz behartu zituen hainbat agintari, hainbaten iritzi aldaketak bultzatzeraino –edota Belgikan kasu, gobernu baten erorketa eragiteraino–. Austrian eta Italian, esaterako, honakoa ondorioztatu dute ISD institutuko ikertzaileek: itunaren aurkako *online* aktibitate handia eman zen gobernuen euren iritzia eman bezperatan.

Eskuin muturraren online jarduera monitorizatzen du ISD institutuak. Tuitak, Facebookeko postak eta Youtubeko bideoak ikertzen dituzte, agenda politikoa testuinguruan jartzeko. Hala, eta Migrazioaren Munduko Itunean kasu, eskuin muturreko agenteei «neurritz kanpoko» papeira izan dutela ondorioztatu dute, «eztabaida politikoan eraginez akordioa itxi bezperatan». «Apenas hitz egin zen sare sozialetan itunaren inguruan irail erdira arte, baina orduan eskuin muturreko aktibistek aferaren berri izan eta eskala handian hasi ziren gaiaren inguruko informazio oker eta distortsionatua hedatzen», dio txostenak.

Ordutik aurrera, eskuin muturrarentzat erreferentzia diren plataformetara hedatu zen itunaren gaineko eztabaida, tartean Epoch Times webgunera, Journalistenwatch webgune ultra zuzentzen duen Thomas Böhmen zutabeetara edota Philosophia Perennis islamismoaren aurkako blogera,

Ameriketako Estatu Batuak, Hungaria eta Austria izan ziren ituna sinatuko ez zutela adierazi zuten lehen herrialdeak. Vienaren ezezekoak domino efektua eragin zuen

ISD institutuaren ikerketa batek ondorioztatu du eskuin muturreko aktibistek sare sozialen bidez garatutako kanpaina batek itunarekiko hainbat gobernuen jarrera aldarazi duela

esaterako. Milioi bat txio iker-
tu zituen ISDk urriaren 31ren
ostean, eta aurrez aipatu pla-
taforma guztiak ageri dira
ikertutako kontuen Top10ean.

Youtuberaren eraginean egi-
ten du, ordea, azpimarra ISD
institutuaren ikerketak. «Bere-
ziki da garrantzitsua sare so-
zial hau eskuin muturraren
baitan informazio distorsio-

natu edo faltsua hedatzeko or-
duan», dio ikerketak, nabar-
menduz eskuin muturreko ak-
tibistak edo mugimendu
konspiratzaileak zirela gaiaren
inguruan Youtuben ziren bi-
deoen hiru laurdenen egileak.

AKTIBISTA AUSTRIARRAREN ADIBIDEA

Eskuin muturreko aktibisten
joaren eta eraginaren erakus-

Iragan abenduan sinatu
zuten, Marrakexen,
nazioarteko agintariei hiru
urteko lanaren emaitza den
Migrazioaren Munduko
Ituna.
Fadel SENNA | AFP

garri da ISDko ikertzaileen on-
dorengo aurkikuntza: hilabe-
tez, Martin Sellner delako akti-
bista ultraeskuindar batek
abiatutako itunaren aurkako
online sinadura bilketa izan
zen Alemaniako sare soziale-
tan gehien zabaldutako lotura.
BBC britainiarraren arabera,
«Europako eskuin muturraren
aurpegi berria da Sellner».

Heinz-Christian Strache
Austriako kantzilerorde eta
Askatasunaren Alderdi ultra-
ko buruaren hitz batzuk izan
ziren Sellneren inizatibaren
oinarri. Migrazioaren Mun-
duko Itunaren aurkako bere
ikuspuntua egin zuen publi-
ko Strachek iragan irailean,
eta orduan heldu zion gaiari
Sellnerrek. Bideo bat egin zuen
aktibista austriarrak, «infor-
mazioaren gerraren» hasiera

Austrian eta Italian, esaterako, ikusi dute itunaren aurkako aktibitate handia eman zela sare sozialetan gobernuek euren erabakiaren berri eman bezperatan

deklaratuz. Sua zabaltzeko deia egin zien aipatu bideoan kamaradei, izan ere, eta haren ustetan, «heriotza» eskaintzen zien paktuak Europako herritarrei, «elite globalek etorkizunarekiko duten bisioa agerian utziz». Bideoa Alemanian barra-barra zabaltzeaz gain, migrazioaren inguruko itunaren hari-
ra Youtuben publikatutako bideoen artean ikusiena izatera iritsi zen.

Aurrez azaldu bezala, urriaren amaieran adierazi zuen Kurzen Gobernuak –Askatasunaren Alderdi ultrarekin koalizioan dago agintean– Austriak ez zuela Migraziorako Munduko Itunarekin bat egingo, inguruko herrialdeak bide berbera hartzera gonbidatuz. «Kontua hau da: guk abiatu genuen kanpainarik gabe ez zen aferaz eztabaida publikorik emango», adierazi dio Sellnerek Politico webguneari. Kanpainaren helburua, beraz,

Itunaren zirriborroa idaztearen arduraduna atsekabetuta agertu zen nazioarteko agintariak Marrakexen egin zuten goi bileran. Sareetan zabaldutako «fake news»-ak gogor salatu zituen

aski ongi gauzatua izan da, Kurzen mugimenduaren ostean, herrialdez herrialde hedatu zen eztabaida, esaterako: Herbehereetan, Belgikan, Polonian eta Txekiar Errepublikan. Herrialde horietan guztietan erakutsi du eskuin muturrak eragina duela, ISD institutuak egindako ikerketaren arabera.

ATSEKABEA NAZIO BATUETAN

«Donald Trumpek berehala egin zuen atzera, akordioa bera eztabaidatzera ere sartu gabe, baina European ez zion inork jarraitu. Viktor Orbanek ere bide berbera hartu zuen, baina honek ere ez zuen eragin nabarmenik izan inguruko

estatuengan», adierazi zuen Bart De Weber Flandesko Aliantza Berriko (N-VA) liderrak –ituna sinatzearen ondorioz Belgikako Gobernua utzi zuen alderdiko buruak hain zuzen ere– nazioarteko agintariak iragan abenduan Marrakexen egin zuten goi bilera batean. «Soil-soilik Austriak hitz egitean, lehenengo herrialde ‘normal’ bezala, piztu ziren gure alarmak», gaineratu zuen VRT katean egun batzuk geroago.

Italiako kasuan, non Lega ultraeskuindarra Gobernuan dagoen, austriarren urratsak jarraitu zituzten iragan azaroan ituna ez zutela sinatuko erabakiz. ISDren ikerketaren arabera, Matteo Salvini Legako liderraren, Luigi Di Maio Bost Izarren Mugimenduko buruaren eta Guiseppe Conte herrialdeko lehen ministroaren Twitter kontuak nazioarte mailan ISDk ikertutako milioi bat tuiten artean hamar

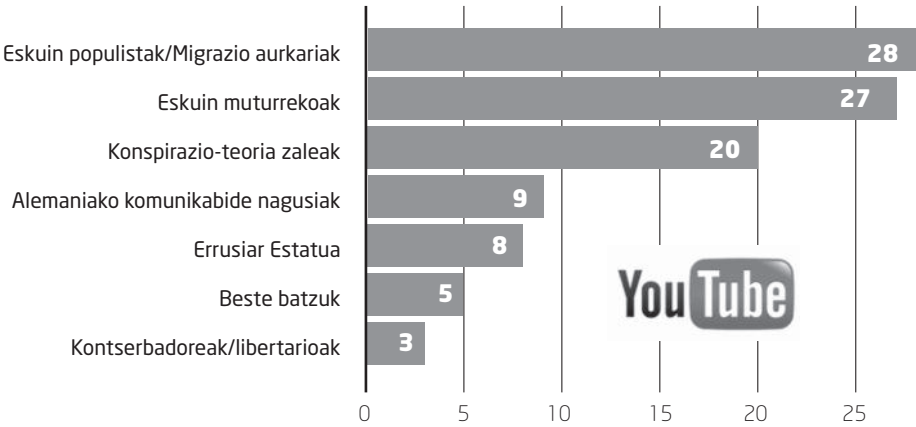
aipatutakoenen artean zeuden.

Atsekabetuta agertu zen Louise Arbour Migrazioen Munduko Itunaren proposamena egitearen arduraduna Nazio Batuen Erakundeak Marrakexen egin zuen konferentzian. Bertan, itunaren sinaduraren aurreko hilabete eta asteen errepasoa egin zuen: «Harrigarria da zenbat desinformazio egon den itunak jasotzen eta esaten duenaren inguruan». Sare sozialetan zabaldutako *fake news*-ak arbuiaitu zituen, itunak «immigrazio eskubidea» aitortzen zuela edota legeria nazionaletan zuzeneko eragina izango zuela esaten zutenak batez ere. Eskuin muturreko *troll*, *influencer* eta blogariak aurkako alegatua izan zen berea, atsekabe osoz horiek hilabeteetako kanpaina batekin *mainstream*-ean kokatzen diren alderdi nagusien posizioak aldatu ditzutela onartzetik egina.

Itunaren trolleatzea sare sozialetan

Migrazio itunari buruz Youtuben gehien ikusitako 100 bideoen jatorria*

(100 bideo ospetsuenen sortzaileak)

* 2018ko abenduan Institute of Strategic Dialogue-k bildutako datuak.

Twitterreko txio kopuruaren bilakaera gaiaren inguruan

(Milaka txio)

